

Arcanum (arca)

Podle slovníku znamená latinské *arcanum* něco skrytého, utajeného, něco jako tajemství. Tady ovšem bude hodně záležet na tom, jaký (předsudečný) vztah máme k tzv. tajemstvím, a vůbec jak „tajemství“ a jeho „skrytost“ chápeme. Už víckrát bylo napsáno, že tajemství není tajemství proto, že by bylo nějak skryto, a proto že tajemství vyjevené („odhalené“) zdaleka ještě nepřestává být tajemstvím. To je ovšem pravda, ale je to také stále ještě trochu „skryté“ našemu pochopení, a proto to vyžaduje aspoň částečné vysvětlení. Slovo *arcanum* je odvozeno od slovesa *arceo* (zavíratí, ohrazovati, ohraničovati, zamezovati přístupu atd.), a původním významem je spjata také se substantivem *arca* (závěr, zámek, skříňka, schránka, truhla - a také pokladnice, dokonce žalářní kobka). Z toho můžeme usoudit, že ona „utajenost“ se vlastně netýká toho, co je utajováno, nýbrž jenom těch prostředků, užitých k znepřístupnění utajovaného. Utajenost a skrytost, zakrytost není vlastním rysem a charakterem toho, co je skrýváno, ale je následkem (nebo důsledkem) jakéhosi vnějšího zásahu, totiž toho aktivního skrývání a skrytí. Odkrýt, odhalit to, co je zatím skryto, nic na onom dosud skrytém nemění - jde pouze o odstranění překážek, zámků a ohrazení, která zatím nedovolovala, aby se ono dosud skryté stalo zjevným a tedy přístupným.

(Písek, 100207-3.)